

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 52/25

U Luxembourggu 29. travnja 2025.

Presuda Suda u predmetu C-181/23 | Komisija/Malta (Dodjela državljanstva ulagateljima)

Građanstvo Unije: malteški program za dodjelu državljanstva ulagateljima protivan je pravu Unije

Stjecanje građanstva Unije ne može biti posljedica komercijalne transakcije

Iako je određivanje uvjeta za dodjelu i gubitak državljanstva države članice u nacionalnoj nadležnosti, ta se nadležnost mora izvršavati uz poštovanje prava Unije. Državljanska veza s državom članicom temelji se na posebnom odnosu solidarnosti, odanosti i uzajamnosti prava i dužnosti između države i njezinih građana. Ako država članica dodijeli državljanstvo, a time automatski i građanstvo Unije, kao izravnu zamjenu za unaprijed određena ulaganja ili plaćanja putem transakcijskog postupka, ona očito krši ta načela. Takva „prodaja“ statusa građanina nije u skladu s temeljnim poimanjem građanstva Unije, kako je utvrđeno u Ugovorima. Njome se krši načelo lojalne suradnje i ugrožava uzajamno povjerenje među državama članicama kad je riječ o dodjeli njihova državljanstva, koje je nadahnulo institut građanstva Unije u Ugovorima.

Nakon izmjene Zakona o malteškom državljanstvu u srpnju 2020., Malta je donijela uredbu¹ kojom su se određivali načini stjecanja „malteškog državljanstva prirođenjem za iznimne zasluge postignute izravnim ulaganjem“ (Program za dodjelu državljanstva ulagateljima iz 2020.)². U okviru tog sustava strani ulagatelji mogli su zahtijevati prirođenje ako su ispunjavali određeni broj uvjeta, ponajprije finansijske prirode.

Komisija smatra da taj program, kojim se prirođenje odobrava u zamjenu za unaprijed određena plaćanja ili ulaganja osobama koje nemaju istinsku vezu s Maltom, predstavlja povredu pravila o građanstvu Unije³ i načela lojalne suradnje⁴. Stoga je Sudu podnijela tužbu protiv te države članice.

Sud smatra da je Malta – time što je uspostavila i provedla Program za dodjelu državljanstva ulagateljima iz 2020., koji nalikuje prodaji dodjele državljanstva države članice kao i, slijedom toga, statusa građanina Unije – povrijedila pravo Unije.

Sud podsjeća na to da svaka država članica može slobodno određivati uvjete pod kojima dodjeljuje ili oduzima svoje državljanstvo. Međutim, ta se sloboda mora ostvarivati uz **poštovanje** prava Europske unije. Naime, ni tekst Ugovorâ ni njihova struktura ne omogućuju zaključak o namjeri njihovih autora da se u pogledu dodjele državljanstva države članice predviđa iznimka od obveze poštovanja prava Unije.

Europsko građanstvo jamči slobodu kretanja unutar zajedničkog područja slobode, sigurnosti i pravde. To zajedničko područje počiva na dvama temeljnim načelima: uzajamnom povjerenju među državama članicama i uzajamnom priznavanju nacionalnih odluka. Europsko građanstvo utjelovljuje temeljnu solidarnost među državama članicama, koja se temelji na skupu uzajamnih obveza. Svaka država članica stoga se mora suzdržati od svake mјere koja bi mogla ugroziti zajedničke ciljeve Unije, u skladu s načelom lojalne suradnje.

Slijedom toga, **država članica ne može dodijeliti svoje državljanstvo – a time i europsko građanstvo – u zamjenu za unaprijed određena plaćanja ili ulaganja jer bi to u biti značilo da stjecanje državljanstva postaje**

puka komercijalna transakcija. Takva praksa ne omogućuje stvaranje nužne veze solidarnosti i odanosti između države članice i njezinih građana niti osiguravanje uzajamnog povjerenja među državama članicama te stoga predstavlja povredu načela lojalne suradnje.

NAPOMENA: Tužbu zbog povrede obveze protiv države članice koja nije ispunila obveze koje proizlaze iz prava Unije mogu podnijeti Komisija ili druga država članica. Ako Sud utvrdi postojanje povrede, dotična država članica mora postupiti u skladu s presudom u najkraćem roku.

Ako Komisija smatra da država članica nije postupila u skladu s presudom, može podnijeti novu tužbu kojom će zahtijevati novčane sankcije. Međutim, u slučaju kad država nije Komisiji priopćila mjere kojima provodi direktivu, Sud može, na Komisijin prijedlog, nametnuti sankcije već u postupku koji dovodi do prve presude.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud. Prikaz činjenica i pravnog okvira odnosi se na relevantno vrijeme i temelji se na spisu predmeta.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljaju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presuda dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Uredba iz 2020. o dodjeli državljanstva za iznimne zasluge, donesena u studenome 2020., u skladu s člankom 10. stavkom 9. Zakona o malteškom državljanstvu, kako je izmijenjen Zakonom o državljanstvu iz 2020.

² Dio III. i dio IV. Uredbe iz 2020. sadržavali su detaljna pravila kojima se uređivalo postupanje sa zahtjevima za prirođenje na temelju iznimnih zasluga i izravnih ulaganja u gospodarski i društveni razvoj Malte.

³ Članak 20 UFEU-a.

⁴ Članak 4. stavak 3. UEU-a.